Ч. 211 Середа 23 вересня (5 жовтня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Czas і Sonn- и. Montags Ztg. о ситуациї. — Справа Пікарта.)

На вчерашнім засіданю палати послів мiністер торговлі предложив проєкт закона о картелях. Пос. Шаєр поставив 4 внесеня: о установлене державних ґеометрів повітових, о поліпшене долі орґаністів, о ревізиї катастру податку ґрунтового і о знижене ціни соли. — З порядку дневного приступила палата до дискусиї над другою частию внесеня Швеґля. При голосованю ухвалено се внесене 202 голосами проти 32 (голоси німецкої партиї людової і приклонників Шенерера).

По сім приступлено до першого читаня предложень угодових. Записаних до голосу против предложень єсть 56 бесідників, за предложенями ані один. Перший промавляв против предложень пос. Феркавф (социяліст). Бесідник противив ся головно підвисшеню податку консумцийного і доказував, що робітники не можуть видержати підвисшеня того податку. Опісля промавляв мін. др. Кайцль, котрий вияснював, що треба було поробити Угорщині деякі уступки а наконець звернув увагу на ту небезпечність, яка грозила би спільности армії і спільности політики заграничної на случай зірваня єдности митової і торговельної. (З лївиці відозвали ся іронічні оклики: Eljen Кайцль!)

Пос. Яворский заявив, що супротив того, що аж 56 бесідників записало ся против предложень, з правиці не записав ся умисно ані один, щоби не проволікати дискусиї. — Внесене пос. Поммера на закрите засіданя упало і промавляв ще пос. Лєхер, котрий полемізував головно з міністром Кайцлем. По єго бесіді перервано наради і закрито засідане.

Czas одержав з Відня, як каже, з дуже поважної сторони парляментарної слідуюче поясненє о ситуациї: Правительство представило ся ясно і виразно яко кабінет правиці і готове доповнити ся з кругів правиці так, що чотирох міністрів має бути покликаних з посеред правиці, а прочі з посеред урядників. Правительство однакож, коли не хоче утратити права до істнованя, мусить також жадати, щоби правиця також виразно заявила, що єсть правительственною більшостию і щоби відповідно до того поступала. Кабінет, котрий стоїть понад партиями, не може мати подібної претенсиї. Се правительство заявило ся однакож яко кабінет правиці і може істнувати лиш тогди, коли знайде взаїмність.

Вчера о год. 9 мін. 30 був ґр. Тун на авдиєнциї у Є. Вел. Цісаря. До Czas-у доносять, що ґр. Тун був дуже ласкаво принятий. Коли ґр. Тун вернув від Цісаря, розпочали ся зараз переговори що-до реконструкциї кабінету. Побіч бар. Діпавлі'го єсть також дуже поважною кандидатура ґр. Цедвіца, котрий після ходячої чутки мав би заступити бар. Каста. Ходить чутка, що Є. Вел. Цісар приняв димісию дра Бернрайтера.

Віденьска Sonn.- и. Montags Ztg. пише: Несподіваний результат голосованя в пятницю в палаті послів над внесенєм Швеґля мав такі наслідки, що правительство хоче виробити собі ясну гадку о тім, чи і о скілько більшість готова приняти без зміни внесені правительством предложеня угодові. В тій цїли голова екзекутивного комітету правиці, пос. Яворский конферував онногди з ґр. Туном. Результат тої конференциї має бути такий, що екзекутивний комітет правиці збере ся в однім з найблизших днів, щоби уложити внесеня, які в тім напрямі мають бути предложені поодиноким клюбам. В кругах більшости сподівають ся, що тепер специяльно Молодочехи, поміж котрими має бути богато послів, противних тому, щоби без зміни приняти предложеня угодові, покинуть тепер свої сумніви і так як Поляки, полудневі Славяни, і члени католицкої партиї людової заявлять ся рішучо за предложенями угодовими.

Голосоване в пятницю і обставина, що Цісар вернув скорше до Відня, як первістно думано, дали причину до всїляких комбінаций. В виду того каже Sonn- и. Montags-Ztg., що поворот Монарха не позістає в нїякі.. звязи з внутрішною ситуациєю політичною, отже і всякі поголоски о якійсь кризї кабінету або о уступленю деяких міністрів, іменно же міністра просьвіти ґр. Біляндт-Райдта, суть зовсім безосновні.

Палата послів буде відбувати сего тиждня що дня засіданя а з кінцем тиждня укінчить перше читане предложень угодових. Тепер ведуть ся переговори що-до складу і числа членів комисиї, котрі мають бути передані всї предложеня угодове. Правиця хоче, щоби та комисия складала ся з 48 членів, а опозиция домагає ся 60 членів. По переданю предложень угодових має станути на порядку дневнім палати послів перше читанє закона о континґенті рекрутів.

З Парижа доносять, що суд войсковий відступив від обжалованя Пікарта о сфальшоване документу, званого: „petit bleu“. Мабуть буде залишене і слїдство против него. Той документ „petit bleu“ єсть то синя почтова карт-

12)

Чудеса сьвіта.

(Дальша серия).

VI.

Чи єсть воздух і вода на місяци? — Гори і долини на місяци. — Як виміряти гору на місяци. — Пори року і день на місяци. — Як виглядає земля з місяця а як небо. — В гостинї у Селенїтів.

(Дальше).

Тепер, коли вже знаємо, яка єсть будова місяця і яке єго становище в просторі сьвітовім, і єго відносини до землї, можемо сьміло перенести ся бодай гадками там в гору на него і подивити ся звідтам, як виглядає наша земля. Передовсім придивім ся, як великою буде виглядати земля з місяця. Коли місяць з землї своїм проміром представляє нам величину, котра єсть майже четвертиною з проміру нашої землї, то очевидно промір землї на місяци буде майже чотири рази так великим виглядати, як у нас промір місяця в повни. В тій порі коли на місяци ніч, а коли би земля була осьвітлена, виділи би ми над собою на небі якесь величезне сьвітило, котре своєю площею булоби майже 13 разів так велике, як великим виглядає місяць з землї. Земля своєю величиною на небі мусить робити на місяци імпонуюче враженє. Подумаймо собі, що наш місяць став би нараз 13 разів так великий, яким він нам тепер показує ся — яке би то враженє на нас зробило?! Чи не здавало би ся нам, що та величезна, сьвітяча куля готова кождої хвилї на нас упасти? А она все таки держалась би на небі та показувала би ті самі відміни, які показує теперішний місяць.

Отже таке саме враженє мусить робити і земля своєю величиною на місяци. Але що она так само темна куля як і місяць і лиш від сонця дістає своє сьвітло, то мусить на місяци показувати такі самі відміни, які показує нам місяць. Коли іменно у нас місяць єсть на нові у нас єго не видко, отже коли на місяци єсть ніч, бо сонце не сьвітить на него, то з него видко тогди на небі нашу землю в повнім сьвітлї. Противно же, коли у нас місяць в повни, то земля наша єсть тогди обернена до місяця своєю темною стороною і єї тогди там не видко. Люди на місяци, коли-б там якісь були, казали би тогди, що наша земля єсть для них на нові. Так само в тій порі, коли ми видимо першу і послідну чверть місяця, виділи би люди на місяци першу і послідну чверть землї. Отже земля переходить супротив місяця всї ті відміни, які переходить місяць супротив землї, лишь що они суть для місяця величавійші, як місячні для нас.

Але ще щось цікавійшого представляла би земля людем на місяци. Коли-б они мали такі самі очи як ми, то підчас повні на землї виділи би дуже докладно на ній всю сушу і всї моря, ба навіть поодинокі великі острови і більші середземні моря. Отже в тій порі, коли у нас н. пр. був би нів і полудне, люди на місяци виділи би цїлу половину нашої землї; они могли би докладно розпізнати суху землю, котра сьвітилась би яснійше, і окружаючі єї моря, котрі представлялись би яко темнійша рівнина. Припустім, що тогди люди на місяци виділи би цїлий наш т. зв. старий сьвіт, Европу, Азию і Африку. За дванайцять годин цїлий образ землї в їх очах змінив би ся, бо земля за той час обернулась би доокола своєї оси і показала би їм другу половину, на котрій Америка. В той спосіб учені на місяци, коли там якісь суть, певно вже тисячі літ тому назад, виділи неодно на нашій землї, чого ми не знали і не виділи і о чім сотками літ спорили. Америку н. пр. виділи они вже давно перед тим, заким єї Колюмб відкрив, а Австралію, заким Кук туди заїхав. Так само знають они дуже добре як виглядає наш північний або полудневий бігун, хоч наші люди ледви що тепер важать ся туди вибирати в дорогу. Они за цїлий свій день (місячний) мають нагоду все то видїти на землї майже трийцять разів. Так само виділи они ту величезну потопу, підчас котрої на землї загинули майже всї люди і мабуть дивили ся на ню так само спокійно, як дивлять ся тепер спокійно

ка, якої уживають на пневматичній почті, а котру Пікарт мав сфальшувати. Сам зміст картки не має в собі нічого важного, а лиш єї походжене має вагу задля того, що она має походити з коша на папери в німецкій амбасаді і що єї роздобув той сам аґент, котрий доставив звістне бордеро. Цїла вина Пікарта має бути в тім, що він ту картку, котра була подерта, дуже довго держав у себе, казав злїпити, відфотоґрафувати, так, щоби не видко було де она була подерта (нїби длятого, щоби документови надати більшої вартости) і намавляв капітана Льота, щоби той дав на карті вибити почтову печатку.

Новинки.

Львів дня 4-го жовтня 1898.

— З нагоди імянин Є. В. Цїсаря відбули ся нинї в львівских катедральних церквах заздоровні богослуженя при участи представителїв всїх властий державних і автономічних та войскових. Молодїж шкільна була вільна від науки.

— Замкненє огороднично-пчільничої вистави відбуло ся вчера перед полуднем в присутности вірменьского Архієпископа Ісаковича, о. митрата Біленцкого, президента міста дра Малаховского, віцепрезидента Шаєра і Михальского, радника Намістництва гр. Лося і ин. Промавляв презес вистанового комітету проф. Тинецкий.

— Іспит зрілости в нїмецкій ґімназиї у Львові відбув ся дня 30 вересня с. р. під проводом краєвого інспектора Германа. Зголосило ся 10 абітуриєнтів з поправками, а 4 публичні і один екстерніст з цїлого іспиту. Між иншими видержали іспит: Ярослав Вінцковечий, Роман Зарицкий, Іван Любчак і Никола Мриглодович. Один абітуриєнт репробований на рік.

— Народний дім в Коломиї будує ся безнерестанно; робить коло него щоденно около 40 людий, мулярів, помічників і камінярів. Цоклї вже заложені і мури з кождим днем підносять ся. Коли погода буде сприяти, то можна надіяти ся, що до падолиста будинок стане під дахом.

— 60 морґів ґрунту закупили господарі в Ґодах від обшару двірского і подїлили ся ним. Лишило ся ще 80 морґів до продаия, котрі в короткім часї будуть розкуплені.

— Цікавий процес відбував ся в днях від 7-го до 12-го вересня перед судиями присяжними в Коломиї. На лаві обжалованих засїло трох селян з Стецевої, снятиньского повіта, а іменно: Василь Грицак, єго жінка Параска Грицак і отець Василя Роман. Прокураторія державна обжаловувала Василя Грицака, що він дня 14-го мая с. р. в намірению зробити Ефроімови Манусальому шкоду на маєтку в висоті над 3000 зр. продав єму фальшиву картку льотерийну, на котру — як казав — мав виграти 9.000 зр. Романа Грицака і Параску обжалувала прокураторія о співучасть в обманьстві. Розправа, що тревала чотири днї, виказала, що справа була така: Василь Грицак продав вправдї Манусальому фальшиву льотерийну картку, але не в злім намірі, а в найлїпшій вірі, що він ва ту картку виграв ті гроші. Всьому винна була ворожка з Черновець, Миздаия, котра єго отуманила і в тій вірі удержувала, що картка правдива. Василь Грицак заходив до тої ворожки довший час на поради, жалуючись перед нею, що єму зле поводить ся. Она обіцяла зарадити бідї, окропила єго якоюсь „чародїйскою водою“, дала єму 1 зр. і приказала єго носити 9 днїв під пятою та обіцяла, що він виграє на льотериї. За ті ради побрала ворожка у Грицака в не дуже довгім часї над 1.200 зр. Вкінци поставив він на льотерию і по якімсь часї прийшов з карткою до ворожки поспитати, чи виграв, чи нї. Ворожка підсунула єму иншу картку і сказала, що виграв. Тодї ходив Василь Грицак від льотериї до льотериї і жадав виплати виграних гроший, але очевидно, що на фальшиву картку гроший нїхто дати не хотїв. Вкінци він зайшов до Коломиї зарадити ся у адвоката. Адвокат Кавецкий обіцяв поїхати з ним до Відня і розвідати ся про цїлу справу, але зажадав за то 200 зр. Тимчасом Грицак не мав гроший на дорогу. Коли о тім довідав ся Манусалї і спільники, звабили Грицака до себе в надїї на золотий інтерес і купили від него картку за 3.000 зр. Грицак одержавши гроші, поїхав зараз до дому і дав їх жінцї і вітцеви, щоби поплатили довг зроблений на ворожку. Але зараз на другий день Манусалї довідав ся, що картка фальшива, наробив крику і очевидно Грицака, єго жінку і вітця замкнено під закидом обманьства. Вітця і жінку випущено зараз по вступнім слїдстві на волю. Василь же сидїв аж до часу розправи. При розправі переслухано над 40 сьвідків, котрі не могли нїчого злого сказати о Василю, натомість жалували ся на ворожку, що она туманить людий і за то каже собі добре платити. По переведеній розправі судиї присяжні заперечили поставлені собі питаня що-до обманьства і трибунал увільнив всїх троїх від вини і кари.

— Неофіт. В Зарваници приймив сьв. хрещенїє після греко-кат. обряду аптикар з Вишнївчика п. Маврикий Аллерганд.

— Огнї. Дня 29 вересня погоріли в Грушеві, яворівского повіта, дві загороди селяньскі. Огонь спинили стоячі залогою в тій місцевости улани під проводом своїх офіцирів. Причина пожару незвістна. — В Березовици великій коло Тернополя підложила божевільна Катерина Підгайна огонь, що знищив чотири загороди разом з припасами збіжа.

— Пригода на зелїзници. В пятницю коло години 11-ої перед полуднем переїхала шутрівкв в Станиславові між мостом на Бистрици галицкій а двірцем робітника з тартаку Лїбіґа, Палагицкого, вітця шестеро дїтий. Машина відорвала єму обі ноги. Нещастного відвезено до шпиталя, де він вскорі умер.

Телеґрами.

Відень 4 жовтня. Збори, в котрих взяло участь около 3000 людий а на котрих пос. Шраммель говорив о угодї, розвязано за острі напади на правительство.

Мадрид 4 жовтня. Вість, що Сполучені Держави хотять задержати Филипини, зробила тут дуже пригноблююче враженє, тим більше, що мировий протокол не допускає такого жаданя.

Вашинґтон 4 жовтня. Адмірал Дюї одержав приказ, щоби безпроволочно вислав один корабель воєнний до Тієн-цїну (в Хінї). Дюї постановив підплисти як найблизше до Пекіну.

Рим 4 жовтня. „Capitale“ доносить, що полковник Паті де Клям приїхав в четвер до Риму і станув там в якімсь готели, де записав ся під іменем ґр. де Беель, а в суботу виїхав до Неаполя. „Tribuna“ потверджує, що Паті де Клям перебував сими днями в Римі.

на ті великі війни, в котрих, не знати за що і на що, в однїй годинї гинуть тисячі людий.

Ми з землї можемо видїти на місяци ще такі предмети, котрі суть довгі майже на 2 кільометри а такі предмети, що мають 3 кільометри, можемо кріз сильні дальновиди, що прибільшують 300 разів, видїти навіть дуже докладно. Красну, круглу пляму на місяци, Плято, що має в промірі 74 кільометрів, видимо дуже докладно вже крізь такий дальновид, що прибільшує 10 разів. Нема отже сумніву, що коли на місяци суть такі самі люди, як ми, а між ними такі самі учені як наші, то они можуть видїти дуже докладно навіть наші великі міста, ріки, озера і т. д. і може мають вже так само докладні карти з нашої землї як ми з місяця.

Гляньможе тепер, як представляє ся небо з місяця. І з місяця видко, що цїле небо зі зьвіздами на нїм порушає ся; навіть і сонце порушає ся, бо всходить і заходить; лиш одна земля для місяця стоїть неподвижно. Она не рушає ся, бо місяць єсть як би прикований до неї ланцухом. Він обертає ся поволи доокола землї, але завсїгди так, що то єго місце, котре найблизше до землї позістає завсїгди найблизшим. Задлятого люди на місяци, скоро на нїм не порушають ся, видять землю нашу на небі заєдно в однім місци. Ті з людий на місяци, що стоять на єго рівнику, видять землю заєдно понад своїми головами; тоті, що живуть близько бігунів, видять єї завсїгди близько свого овиду, а ті що живуть по середині межи рівником а бігунами, видять єї тим висше на небі, чим близше до рівника. Они видять землю 13 разів більшою як ми місяць, і підчас коли всї зьвізди а навіть і сонце через наших 29 і пів дня нїби порушають ся і на захід від того величезного сьвітила відсувають ся, оно одно, наша земля стоїть вічно в однім місци і не рушає ся. Не булоби отже нїчого дивного, як би учені на місяци так само собі розумували, як і ми о неднім з явиици, котрого не розуміємо і казали, що земля наша іменно длятого не рушає ся, що она така величезна. Ну, та й то могло би бути, що люди на місяци в своїй побожности уважали би нашу землю з єї величавими відмінами за якогось божка, котрого слухають всї зьвізди на небі і лиш около него крутять ся та нїби єму покланяють ся.

Але так представляла би ся наша земля лиш тим людем, що були би на сїй сторонї, що обернена до нас. Люди по другім боцї місяця, відверненім від нас, нїчого би о нашій земли не знали; єї би для них не було, бо они вічно від неї відвернені. Питане лиш, чи ті люди, коли взагалї суть якісь на місяци, не заходять одні до других. В такім случаю подорожні, що заходили би з тамтого боку на сей бік, могли би дома розповідати, яке чудо бачили они на тамтім боцї свого місячного сьвіта. І знов не було би нїякого дива, як би люди з тамтого боку місяця від часу до часу вибирали ся в похід на сей бік, щоби подивити ся на то якесь величаве чудо і поклонити ся тому божкови, що стоїть вічно на небі.

Впрочім жителї сеї сторони місяця мають ще й инші вигоди, яких жителї тамтої сторони не знають. Земля наша через їх цїлий день (добу) або що то само у них значить що цїлий рік (зі взгляду на оборот доокола землї), показує їм ті самі відміни, що місяць нам і они можуть собі після того подїлити свій день на чотири части так само, як ми дїлимо місяць на чотири тиждні; крім того ясні точки на нашій земли можуть їм вигідно послужити до дальшого подїлу свого часу так докладно як би після якого годинника. Позаяк земля єсть для них 13 разів більша, як їх місяць для нас, то в ночи мають они далеко більше сьвітла як ми від місяця. Можна длятого сьміло сказати, що скорше земля призначена на то, щоби осьвітляти місяць, як місяць, щоби осьвітляти землю. Як би місяць був лиш для нас призначений, то може вигіднїйше було би було, як би він в тій хвили, коли настав, станув був в повни, як-раз проти сонця і коли би єго віддаль була сотою частию віддалї від сонця; тогди він би сьвітив нам завсїгди в повни, виняши хиба ті хвилї, коли би настало затьмінє. Так само і єго площа повинна би бути тогди 16 разів більша, наколи-б він при чотири рази так далекій віддали мав нам давати таке саме сьвітло як тепер.

Але лишім місяць місяцем а зайдім в гостину до єго жителів, до Селенїтів. Чи то тоті люди, що їх видїв туди після нашої казки з пекла якийсь коваль, чи якісь инші, то все одно; але на всякий случай мусять то бути дуже дивні люди, не трохи, але таки зовсїм инші як ми. Пригадаймо собі лиш то, що на місяци нема воздуха, такого як на земли. Ті Селенїти — назва та взята від грецкого слова „селене“, що значить „місяць“ отже „Селенїт“ значить „житель місяця“ — мусїли би бути зовсїм инакше збудовані як ми, може й без легких, бо не мають чим віддихати, а в слїд за тим і без крови, а коли так то і без такого тїла як ми. Они би не мало здивували ся, як би нас у себе побачили, а вже-ж що й ми би з дивом дивили ся на них, як би побачили якісь сотворіня перед собою, зовсїм неподібні до нас а все-таки називаючі себе людьми. Зараз першу розмову не могли би ми завести з ними на наш лад. Ми пробовали би говорити, але нашого голосу не можна би чути, бо на місяци брак воздуха. Бесїда Селенїтів мусить очевидно бути якась инша як наша. Може они розмавляють знаками, так, як у нас нїмі люди, а може відгадують гадки одні других?

Хто знає, чи такий Селенїт, як би нас побачив, не перепудив би ся і не став втїкати. Але-ж бо й втїкав би! Як би скочив, то ско-

Сіттен (Швайцария) 4 жовтня. Воздухоплавець Спельтерінї має пустити ся нинї бальоном через Альпи. Разом з ним полетять проф. Гайм (з Ціриха), Маврер (метеорольоґ з Ціриха), проф. Фораль (з Morges) і Бідерман (з Росиї).

Переписка зі всїми і для всїх.

Прид. в Яворові: О скілько нас поінформовано, то форнїри найлїпше купувати на складї материялу деревляного Филипа Ебля у Львові ул. Красіцких ч. 12. Тартаки продають лиш більшими масами і материял сирий.—Може Ви були би так ласкаві і поінформували нас, де можна би дістати взірцї до робіт столярских і токарских? Нас запитують о то. — **Матурист з С.:** Найголовнїйші черти закона о управильненю платнї урядників будуть мабуть для Вас означенем самої платнї в поодиноких клясах ранґ і додатків функцийних. Отже подаємо Вам тут вимір платнї і додатків. Платня єсть така:

I. Кляса ранґи . .	12.000 зр.
II. „ „ . .	10.000 „
III. „ „ . .	8.000 „
IV. „ „ . .	7.000 „

Пята кляса ранґи дїлить ся на два степенї платнї:

V. Кляса ранґи . .	6.000 зр. 5.000 „

Всї дальші кляси ранґ дїлять ся на три степенї платнї, а то:

VI. Кляса ранґи . .	4.000 зр. 3.600 „ 3.200 „
VII. „ „ . .	3.000 „ 2.700 „ 2.400 „
VIII. „ „ . .	2.200 „ 2.000 „ 1.800 „
IX. „ „ . .	1.600 „ 1.500 „ 1.400 „
X. „ „ . .	1.300 „ 1.200 „ 1.100 „
XI. Кляса ранґи . .	1.000 зр. 900 „ 800 „

Додатки функцийні після кляси ранґ суть слїдуючі:

I. Ранґа: Президент мінїстрів .	14.000 зр.
II. Ранґа: Мінїстри	10.000 „
Перш. президент найв. Трибуналу	10.000 „
Президент найв. Триб. обрахункового	10.000 „
Президент Триб. адмінїстрацийного	10.000 „
III. Ранґа: Намістники долїшної і горішної Австриї по . .	7.000 „
Намістники Стириї, Тиролю Дальматиї і Моравии . .	8.000 „
Намістник Чехії	13.000 „
Намістник Галичини . . .	12.000 „
Намістник на Побережу . .	10.000 „
Другий президент найв. Трибуналу	4.000 „
Другий президент Триб. адм.	4.000 „
Президент вис. Суду краєв. у Відни	4.000 „
Президенти вис. Судів крав. в Празї і Львові по . . .	4.000 „
Президент вис. Суду в Задарі.	2.000 „
Кождий з прочих президентів вис. Судів краєвих по . .	3.000 „
IV. Ранґа: Президенти країв по .	5.000 „
Шефи секций в мінїстерствах.	3.000 „
Президенти сенатів найв. Трибуналу і Триб. адм. по. .	3.000 „
Ґенеральний прокуратор . .	3.000 „
Віцепрезидент найв. Трибун.	3.000 „
обрахунк	3.000 „
Президент евангел. ради церк.	3.000 „
Президент полїциї у Відни .	2.000 „
Віцепрезиденти Намістництв у Відни, Празї і Львові по .	2.000 „
Ґенер. директор заряду тютюнового	2.000 „
Ґенер. інспектор зелїзниць .	2.000 „

Дальше постановляє арт. II. §. 6 закона з 19 вересня 1898, що урядники в XI., X. і IX. клясї ранґ поступають по чотирох роках до висшого степеня платнї, а у всїх прочих клясах ранґ по пятьох роках служби. — Арт. III. постановляє, що урядники трох найнизших кляс по 16 лїтах служби в тій самій клясї ранґи дістають по 100 зр. річного додатку особистого а по 20 лїтах служби в тій самій клясї ранґи других 100 зр. річно додатку особистого. Удїлювані доси урядникам 4 найнизших дляс додатки субсистенцийні не будуть вже удїлювані. — **І. Шмиґас в Стан.:** 1) Пришлїть марками 20 кр. а вишлемо Вам цїлу повість „Розбишаки на ріцї Місісіпі“. Що-до повістий виданих в „Дїлї“, мусите віднести ся до Редакциї тої-ж ґазети. Ми прецї не можемо Вам дати відповіди. — 2) Тепер виходить добрий польско-нїмецкий словар Конарского і якогось другого автора, котрого імени в сій хвили не можемо собі нагадати. Спитайте в книгарни а там Вас поінформують і покажуть Вам.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

— Заряд краєвого варстату для виробу забавок в Яворові посїдає значну скількість на складї виробів для селян як: ложки, веретена, валки до тїста, цїви для ткачів, решета, роґіжки, маґільницї, опалки, кобелї, кошики, соломянки, забавки для дїтий і т. п. по дуже низьких цїнах. При більшім замовленю опускає ся рабат.

— **В канцеляриї руского товариства педаґоґічного,** при улици Академічній, ч. 8, можна купити слїдуючі виданя: 1) Образкові виданя: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цїлком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Дїточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Дїточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дїтий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дїтям ч. I. 40 кр. — Нашим дїтям ч. II. 40 кр. — 2) Виданя без образків: Читанка ч. I, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капцї 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андів 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповіданя по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дїтий з фортеп. 10 кр. — Леоніда Глїбова: Байки 5 кр. — Днїпрової Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордїєнко: Картагенцї і Римляни 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землї 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів 20 кр. — Молитвенник народний, в полотно оправлений 20 кр. — Др. Л. Кельнер. Коротка істория педаґоґиї 60 кр. — Василь В-р. Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до краю великанів 25 кр. — Остап Макарушка. Короткий огляд руско-українського письменства 15 кр. — Мальота. Без родини 40 кр. — Віра Лебедева. Прогулька 5 кр. — Др. Мандибур. Олімпія 35 кр. — Сальо. Непос для III. кл. ґімн. 65 кр. — А. К. Робінзон неілюстрований 10 кр. — Kokurewicz Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej. 50 кр. — Тарас Шевченко. Кобзар для молодїжи. 1.20 зр. — Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

чив би шість разів так високо і так далеко, як наш чоловік на земли, бо на місяци задля его меншої маси єсть і менша притягаюча сила. Нам би зразу було може дивно, як той Селенїт може так бічи, але як би ми пустились за ним, то доказали би такої самої штуки. Цікава річ, де би той Селенїт забіг, де би він старав ся сховати ся перед нами? Чи Селенїти жиють так само в хатах як і ми? А може они жиють лиш в тих дїрах, що їх видимо на місяци, або риють собі в земли нори, як наші кертицї? Хто то знає. Коли припустимо, що на місяци єсть все-таки трохи воздуха, а Селенїти віддихають воздухом, хоч може й не при помочи таких легких як ми, то очевидно мусимо припустити, що они жиють в найбільших долах, ямах, або таки в глубинї землї, там де воздух їх ще найгустїйший. Чим же они живлять ся, чим би нас погостили, як би ми прийшли до них? Задля браку воздуха і води на місяци не може там бути нї таких ростин, нї таких зьвірят як у нас на земли, отже й пожива Селенїтів мусить бути инакша. Може они там живлять ся лиш якимись ґазами, котрі сили штучно роблять, або котрі добувають десь з землї на місяци.

Словом люди на місяци або Селенїти мусять бути зовсїм инші як ми, але з того ще не виходить, щоби они були менше щасливі як ми, бо хоч їм не стає того, що ми маємо, то може природа надїлила їх за то чим иншим. Дощ там не паде на їх поля, але за то не знають они і граду. Хоч не видять там веселки, то не знають за то нї блискавок нї громів, нї злив нї туч. Коли они не живлять ся такими стравами як ми, то й не знають за то всїляких клопотів і журн, котрі остаточно виходять лиш на то, щоби наше тїло виживити. А хоч би Селенїтам і приходило ся працювати, то все-таки було би то їм далеко лекше; всї їх машини, всї прилади, всї домашні зьвірята виконували би роботу шість разів лекше як у нас на земли. Під сим взглядом може би дехто з нас і завидував Селенїтам, але треба знов і то мати на увазї, що їм може не розходить ся так як нам о то, щоби наживати всїлякого добра, жити в достатках і розкошах, шукати слави та поборювати одні других в в кождім напрямі. Коли-ж так, то у них певно вічний мир, бо они не знають нї незгоди і сварки, нї полїтики, нї війни а жиють собі спокійно і тихо як у Бога за дверми.

Але як би й не було, нам таки трудно дістати ся безпосередно поміж тих Селенїтів і що найбільше могли би ми якось з ними порозумівати ся звідси, з нашої землї. Були вже у нас такі проєктовичі, котрі подавали всїлякі способи, як би можна порозумівати ся з людьми на місяци, на марсї і на инших планетах. Отже один з тих проєктовичів каже так: Нема иншої ради, лиш треба би порозумівати ся з Селенїтами якимись знаками. Але якими? Річ проста. Коли они люди розумні, то хоч они й инакші як ми, розум їх буде такий як і наш, бо розум всюди однакий (?) Правда, що велика більшість між ними може так само, як і більшість у нас, що не питає нїчого, не думає нїчого, не слїдить за нїчим, жиє просто лиш з дня на день; але може між ними суть і якісь учені, а коли суть, то они певно займають ся математикою і знають ґеометрию. Отже можна би на земли робити великі фіґури ґеометричні, Селенїти би їх спізнали і зрозуміли а відтак і собі робили такі знаки на місяци та давали би нам знати о собі. З часом завелась би між нами а ними бесїда такими знаками, і ми могли би порозумівати ся з ними.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).